

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 7. Zettortdeenâ 18tâ Webruar 1837.

J a u n a s s i n n a s.

No Jelgawas. Pee mums behdigi laiki. Pasauls slimneku, fakka wairak nei 400. Gult dauds tislabb behrni, kâ usauguschî zilweki ar fcharlaku un zilweku bakkehî. Tâpatt effoht Nihgâ. Us laukeem schein gult dauds ar karsoni.

Kas tik ween pee mums eebrauz stahsta: mums tik dauds sneega, ka wiffas mahju sehtas saputtinatas, tikko warr isbraukt zaur. Ap Jelgawu gluschi pliks, un jaw mettahs bailiga braufschana us leelappi.

Spranzoschu semmê, Parisê; Engländeru semmê, Londonê; Wahzsemnê, Hannover pilfata pufs pilsehts gulloht slim. Londonê ne warrejuschi weenu neddelu teefu turreht, trefas spreedeji wiffi gullejuschi slimmi us gultu.

No Aleksandrias, ^{*}Egyptes semmes pilfata, raksta: ^{*}Egyptes laudim effoht tihri baddu jamirs un waldischana wehl meklejoht labbu pelnu tahdâ gruhtâ laikâ teem laudim no augschas ^{*}Egyptes semmes aisleegdama, labbibu, jehschu schi labbi isdemusees, atwest. Muhfu sultans (tas irr keisers), kam wiffu sawu pawalstneeku lauki, tihrumi, augli un nammi peederr, un kas mums pehz plauschanas tik to definitu dallu no muhsu labbibas atdohd, taggad, tâ wiini raksta, sawu samaitatu labbibu, ko zitti sweschi prezziineeki ne pehrk, mums tohti dahrgi pahrdohd. Kas gan to tizzehs, ka muhsu semme, us kurreu wezzehws Jehkabs, kad wiina semnê wiffur tufsch gads bija, sawus dehlus pehz labbibas fuhthja, taggad tik tufschâ, ka mums nei Turku kweeschî, nei sîhpoli, nei kiplohki, ka zitfabrt tik baggateem laudim eeksch labbibas un lohpeem, sweests japehrk, ko no tahlas Kreewu semmes atwedd. Kautschu muhsu sultans ar Turku keiseru taggad ne kârro, winsch tatschu

sawu walsti jo tahlafi griibb issteept, un tadeht muhsu starpâ ifgaddâ refruschus neimm un wiffur pee semmes kohpschanas rohkas peetrufsch, tâ kâ jau scho gadd teem swescheem kungeem wiffi Uhraberu semmê dsimuschî zilweki, kas wiina deenestâ stahwejuschi, tohp atnemti un kâ launa darritaji dselses kohpâ flehgti us zeetumeem dshti. Nu jau wairak ne kâ peezi gaddi kâ neween wezzeem laulateem wihreem saldatu am-mats jausnem, bet arridsan atrauj wezzakeem weenigus dehlus un tohs us Sîhrijas semmi aiswedd, fur muhsu sultana dehl tohs Egipteru kârro pulkus walda. Ak juhs lautini! kas juhs sweschas semmês ar noffumuschu firdi dsihwojat, apdohmajat muhsu baddu, muhsu behdas un gruhtibas un effect meerigi un ne kurneet, kad arridsan juhsu starpâ kahds trubkums zekahs!

^{*}Careptâ, 27tâ ^{*}November 1836.

Nu tik spehju padarriht, ko es tewim jau fenn esnu apfohljis, tewim mas ko rakstih no Careptas pilfata. Keiserenes Katharinas laikôs no Wahzsemnes eeksch Kreewu semmes laudis eenahze, kas labbi strahdneeki un deewabihjigi zilweki bij, ko Wahzsemnê braktu draudses lohzeklus jeb Herrnhuterus saw. Ta Keiserene scheem eeksch Uhsias, Saratowa gubernementâ, leelu semmes gabbalu lifke eerahdiht, teem wehl 50,000 rublus us diwidefinitis gaddeem bes augteem aisdohdama, lai tee warretu mahjas taititees un sewim wiffas pee lauku darbeem waijadsigas leetas apgahdabt. Ne ilgi pehz tam jau 500 zilweki weenâ pilfata dsihwojâ, ko wiini Carepta pehz swehtas Bibbeles pilfata (I. Kehn. 17. 9.) sawe. Taggad schê nammi ar diweem galleem un behnineem atrohnahs, apstahditi ar augsteem pehpelu kohkeem. Smuffas ehkas wehl irr tee braktu un mahsu nammi, fur pui-

fchi un meitas, kad isaugufchi, tohp audsinati un mahziti. Sareptā wiffabus ammatneekus warr atrast, kas taifa sabbakus, drahnas, pulstenušs, zindus, sihschu un deegu sekkes un linnu drehbes. Wiffur tohs Sareptas eedsihwotajus kà kòhpigus laudis daudfina, kas brandwihnu ne brukte, un kas dsihres un kahsas bes kahda leela trohksna ne rihschanās un plihfeschanās turra, bet meerigi sawā starpā dsihwo un gohdigi sawu maifi peln. Taggad jaw wairak ne kà 110,000 zilweki schimni pilfatā un us winna grunti dsihwo un tik mas irr 1835tā gaddā nomirruschi, ka us 100 zilwekem kas nomirre, 207 un wehl wairak warr rehkinah, kas peedsummuschi. — F. 3.

* * *

Kà warr itt lehti fkohtas eetaifih.

Schimni seemā muhsu draudfē ar Deema, fungu un křiftigu lauschu paligu 3 jaunās fkohtas irr eezeltas un eefwehtitas un wehl 2 meitu fkohtas eefwehtijamas. Schahs fkohtas ne makfa daudf naudas un ihpafchi nespehziģeem wezzakeem atweeglinahs behrnu pamahzifchanu.

Ta pirma fkohta irr eetaifita Behrses gallā (Wirfchumuischas lohpu muifchā). Tur apfahrt dsihwo daudf fainneeki 2—3 woi 4 werstes tahlumā. Behrni ikneddelu fanah ar maifi un pahrtifchanu us 4 woi 5 deenahm — un peefdeenās wakkarā atkal us mahjahm dohdahs. Nekahda fkohtas nauda jamaakfa. Fkohtmeifteris dabbu no draudfes lahdes sawu lohni un pahrtifchanu par seemu — un ne eet pee lohfeschanas. Tahpeles un zittas fkohtu leetas pagasta lahde sagahda, grahmatas un papihru behrni pafchi atnesf — bet nabbagu wezzaku behrneem tahs eedohd — fkohtas apgahdataji. Schē tohp mahzihts: grahmatā laffih, rafsiht, rehkiheht, basnizas melbinas, kakkifini un fwehti Deema wahrdi.

Ohtra fkohta irr Wirfchumuischas Klauszanu mahjās us tahdu pafchu wiht eetaifita. Gohdigs fainneeks eedewe sawu pafchu gaischu un spohdru istabu par fkohtas kambari un sawu ohtru dehtu par fkohtmeifteri.

Trefcha fkohta Sallas draudfes Melderu mahjās eetaifita. Zettorta un peekra fkohta meitahm ween buhs. Schahs tur mahzifees wehl klahht wehrpt, aust, fchuht un zittus fainneezes darbus.

Neeweens ne tohp speests sawus behrnus tahdā fkohtā fuhtht, kad pats mahjās par saweem behrneem gribb gahdaht, bet tomehr tahs 2 pirmas fkohtas jau irr pilnas.

Wiffas 5 fkohtas, kà mehš zerrejā, ne makfahs wairak ne kà 60 rubl. — Itahkamā gaddā fcheem laffitajeem wehl ihpafchu sinu dohfin, kà mums irr klahjees ar schahm fkohtahm.

Kur tahdas fkohtas gribb eetaifih, tur funams papreekř jagahda par labbi eemahziteem un gohdigeem fkohtmeistereem. Tahdi mums paldees Deewam ne truhkř. Jo muhsu gohdigs ehrgelneeks un draudfes fkohtmeisters Liewentahl tahdus irr ismahzijs. Kai Deews nu palihds fkohtmeistereem un behrneem. —

Lundberg,

Schelpils prahwesta weetneeks un Wirfchu un Sallas draudfes mahzitas.

Schkirfchanas brihdi mihtam draugam A. Weber.

26tā Janwar 1837.

1.

Kad jauka faulite mums spihd
No debbes mihtigi,
Un mehš to redsam katru brihd,
Tad effam preezigi.

2.

Tapat arr' draugu mihtiba
Mums firdis preezina,
Kad ta ikkurrā brihtina
Irr klahht pastahwiga.

3.

Kad faule laifchahs wakkarōs
Un muhsu azzim fuhd,
Tad fumi leenam dsihwolkōs;
Bet woi tas barra gruh?

4.

Tà arr', kad schkirrah's draudsiba,
Mums azzis tumschojabs. —
Sirbs paleek lohti flummiga,
Kad draugeem jafschkirrah's.

5.

Wet woi tad faule wairs ne buhs
Kad schodeen ta aisees?
Wè nè! drihs redsama ta kluhs,
Kad rihtà schè atees.

6.

Tà tizzam arr' fa draudsiba
Ne dšiffihs muhschigi.
Kà irr, tà buhs pastahwiga,
Kaut tah! iskliduschi.

7.

Deews pat's, kas taggab muhs ischkir
Warr buht drihs faweddihs;
Winsch zetta-waddons katram irr,
Un muhs ne aismirfihs.

8.

Un kad arr' nemaf fateekam
Wairs schinni pasaulè,
Zaf sirbis draugi paleekam.
Zapat, kà bijam schè.

9.

Tur atkal fatikt zerriba,
Kur faul' un swaigines spihd!
Tur muhschiga fatifschana;
Kur muhsu draugi miht.

10.

Tur nahwe draudsibu ne schkir
Ur fawu dselloni;
Zo debbesis tai dsunte irr,
No fa ta nahkusi.

11.

Tur engest ar lihgsnibu,
Teem laipni ussmaidihs,
Kas kohpe taifnu draudsibu
Un preekà eeweddihs.

12.

Za, draugs! irr muhsu zerriba,
Kas muhs apmeerina.
Tur, tur buhs mums fatifschana,
Kur muhscham lihgsniba!

N. L.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Palangas pagasta teefas sinnamu darrihts, ka
ta manta un tahs mahju weetas to Palangas fain-
neeku Adam Simmaita, Middel Staiga, Wezerška,
Jafinska, Kubba un Ehbaineeku Ludw. Gauscha,
pah'r kurreu mantahn konkurse spreessta, imà Merz
1837 tiks pah'rdohtas. Kam tabeht kahdas prassi-
fchanas pee scheem fainneekem buhtu, lai peemin-
netà deenà scheitan peeteizahs.

Palangas pagasta teefa, 20tâ Janwar 1837. I
(L. C.) † † † Jaseps Wajjnor, pagasta wezzakais.
(Nr. 14.) Edlon, pagasta teefas fcrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Bramberges pagasta teefas wiffi tee,
kam taifnas prassifchanas pee ta Lipsu muifchas fain-
neeka Krahmera buhtu, pah'r kurreu mantu schodeen
konkurse spreessta, ušazinati, 4 neddelu starpà pee
schahs teefas peeteiktees, zittadi neweens wairs ne
taps klausihts.

Krohna Bramberges pagasta teefa, 16tâ Janwar
1837. I
H. Friedmann Stalle, peefehdetais.
(Nr. 22.) G. Paulborn, pagasta teefas fcrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Bramberges pagasta teefas wiffi tee,
kam taifnas prassifchanas pee ta Lipsu muifchas
fainneeka Welwu Tschaksta Samela buhtu, pah'r
kurreu mantu schodeen konkurse nospreessta, ušazinati,
8 neddelu starpà pee schahs teefas peeteiktees, zittadi
neweens wairs ne taps klausihts.

Krohna Bramberges pagasta teefa, 16tâ Janwar
1837. I
H. Friedmann Stalle, peefehdetais.
(Nr. 23.) G. Paulborn, pagasta teefas fcrihweris.

* * *

No Irlawas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam
kahdas taifnas prassifchanas pee ta lihdschinniga De-
gahles muifchas fainneeka Rundfianu Janna Rundfing-
dorff buhtu, pah'r kurreu mantu Dselsu mahju inwen-
tariuma, truhkuma un parradu deht konkurse spreessta,
ušazinati, diwu mehneschu starpà un wifdwehlaak
lihds 22tru Merz f. g. scheit peeteiktees, ar to pa-
mahzifchanu, ka tee kas ne peeteiktees, wehlaak wairs

ne taps klausiti. To buhs wehrâ nemt! Irlawas pagasta teefa, 18tâ Janwar 1837. I (L. S.) ††† Partohm Jannis, pagasta wezzakais. (Nr. 13.) Kollegien-Registrators E. Schrwald, pagasta teefas fribhweris.

* * *

No Grendſches pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas pee ta nomirruſcha Grendſches muifſchas ſaimneeka Gubdreijm Flugien Mat-tiſha buhtu, uſaizinati, diwu mehneſchu ſtarpâ un wiſſwehlaſ libſ 23ſchu Merz f. g. pee ſchihs pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahziſchanu, ka tee kaſ ne peeteikſees, wehlaſ wairs ne taps klausiti. Zâ-libſ arriſan tohp wiſſi tee, kaſ peeminnetam Flu-gienam ko parradâ buhtu, uſaizinati, ſawus parradus aiſmaſſaht, kaſ ne peeteikſees, tam buhs dub-bulti ſawi parradi pagasta teefai ja-atlihdſina. To buhs wehrâ nemt!

Grendſches pagasta teefa, 23ſchâ Janwar 1837. I (L. S.) ††† Spinne Kriſchiſ, pagasta wezzakais. (Nr. 17.) Kollegien-Registrators E. Schrwald, pagasta teefas fribhweris.

* * *

Grendſches pagasta teefa ſinnamu darra, ka taſ pee Rahwes (Kewelle muifſchas) peerakſtihts buhmeiſters Pawel Holz, kaſ Grendſches muifſchâ par buhmeiſteru deeneſtâ biſis, nomirris. Uſ luhgſchanu winna at-ſtahtaſ atraitnes Iſhes ar klahtſtahweju to Grendſches muifſchas leel Riterei ſaimneeku Janne Dudde, tohp wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas pee ta nomirruſcha buhmeiſtera Pawela Holza buhtu, uſaizinati, diwu mehneſchu ſtarpâ un wiſſwehlaſ libſ 10tu April f. g. pee ſchihs pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahziſchanu, ka tee kaſ ne peeteikſees, weh-laſ wairs ne taps klausiti. Zâlibſ arriſan tohp wiſſi tee, kaſ peeminnetam Holzam ko parradâ buhtu, uſaizinati, ſawus parradus aiſmaſſaht; kaſ ne pee-teikſees, tam buhs dubbulti ſawi parradi pagasta tee-fai jaatlihdſina. To buhs wehrâ nemt!

Grendſches pagasta teefa, 11tâ Webruar 1837. 3 (L. S.) ††† Spinne Kriſchiſ, pagasta wezzakais. (Nr. 37.) Kollegien-Registrators E. Schrwald, pagasta teefas fribhweris.

* * *

No Verſebekas pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas pee ta nomirruſcha Ver-

ſebekas Ekerſtemu mahju ſaimneeka Kahrla Grandau buhtu, kâ arriſan tee, kaſ winnam parradâ palik-kuſchi, uſaizinati, libſ 4tu April 1837 ſcheit pee-teikſees, jo wehlaſ neweens wairs ne taps klausitſe, un teem parradneekem ſawi parradi dubbulti buhs jaatlihdſina.

Verſebekas pagasta teefa, 4tâ Webruar 1837. 3 ††† Uns Jaegermann, peefehdetais. (Nr. 6.) L. Ewertſ, pagasta teefas fribhweri weeta.

Zittas fluddinaſchanaſ.

Swehtdeen tai 3imâ Janwar 1837 irr pee Echag-gareſ baſuizas bruhns firgſ, no widdeja leeluma, 4 gaddus wezſ, ar ſirgu riſkeem, prohti: jaunus nephrwetaſ Kreewu raggus pakkalâ ar raibi igraifi-tahm lubbahrn apſiſtas, ar praſtu loſku, Kreewu paugahm un wehrſelehm, noſagti. Kaſ pahr ſchahm leetahm Meſchamuifſchas waldiſchanai taiſnu ſinnu dohd, jeb taſ ſagtas leetas ſchê nodohd, dabbohn 5 ſudr. rubl. pateizibaſ naudaſ. I

* * *

Tam leiſchſ, Wiſſſchneſ nowaddâ, dſiſhwodamam ſaimneekam Dahrgin, tanni nakti no 20ta uſ 21mu Janwar 1837 2 ſirgi, kâ arri apkaltas raggus ar kurwi un brauzameem riſkeem noſagti. Weens firgſ bij gaiſchi behrſ 10½ gaddu wezſ, balta ſiſmite rubla leeluma peerê; ohtriſ gaiſchi ſarkans 17½ gaddu wezſ, platta bleſſe peerê. — Tee ſagti, ſchibdi, effoht Kurſenimê eebraufuſchi. Tapeh; tohp ſchê luhgſ, ja kaſ tahdus ſirgus kur redſetu un taiſnu ſinnu leelas Eſereſ pagasta teefai dohtu, taſ tur peenahlamu pa-teizibaſ naudu dabbuhſ. I

* * *

Saffmaſes un Junzeſ muifſchâ, Uhlrawas firſpehlê, warr no Jahneem 1837 diwi krohgus uſ arrenti dab-buht; kam patiktu ſchohs krohgus uſ arrenti nemt, lai pee ſchihs pagasta teefas peeteizahſ.

Saffmaſes muifſchâ, 4tâ Webruar 1837. 2

* * *

Tanni nakti no 14ta uſ 15tu Webruar tam Gallamuiſſchas ſaimneekam Danker 2 ſirgi noſagti: Weens ſiſ, 7 gaddu wezſ, ohtriſ ſarkans, ar bleſſiti peerê, 9 gaddu wezſ. Kaſ no ſcheem ſagteem ſirgeem woi Gallamuifſchâ woi pee rihta-mahzitaja Zelgawâ taiſnu ſinnu dohs, labbu pateizibaſ naudu dabbuhſ. 3

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernementu angſtas waldiſchanas puſſes: Hofraht von Braunſchweig, grahm. pahrluhſotais. No. 64.